

(במדבר ט' י"ב), ואפילו בטומאה^א.

משל מי בא פר יום הכפורים

שלוש פעמים יחסה תורה את פר יום הכפורים לכהן הגדול, ואמרה בו "אֲשֶׁר לוֹ".

(א) "וְהִקְרִיב אֶהָרֹן אֶת פֶּר הַחֹטָאֹת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ" (ויקרא ט"ז ו').

(ב-ג) "וְהִקְרִיב אֶהָרֹן אֶת פֶּר הַחֹטָאֹת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פֶּר הַחֹטָאֹת אֲשֶׁר לוֹ" (ויקרא ט"ז י"א).

וביארו חכמים, שאם היה כתוב רק פעם אחת "אֲשֶׁר לוֹ", היינו אומרים, שעליו להביא את הפר משלו [כלומר מממון שלו] ולא ממון של ציבור שאינו מתכפר בו, אבל כשם שמביא משלו כך מביא משל אחיו הכהנים, כי גם הם מתכפרים בו.

ולכך נאמר פעם שניה "אֲשֶׁר לוֹ", לומר שדווקא משלו ולא משל אחיו הכהנים.

אלא שעדיין היינו אומרים, שכן הדין לכתחילה, אבל בדיעבד אם בא משל אחיו הכהנים, גם כן כשר, לכך נאמר פעם שלישית "אֲשֶׁר לוֹ", לומר, שהדבר מעכב אף בדיעבד, ואין הפר כשר, אלא כשהוא בא משל כהן גדול עצמו.

ומתחילה רצו ללמוד מהדין הזה, שרק כהן גדול מתכפר בפר זה כפרה קבועה, אבל כפרת שאר כהנים בו אינה אלא מקופיאה, שאם לא כן, למה לא יוכל לבוא משלהם כמו שבא משלו, ואם כן, יש לפשוט מכאן אין ספיקו של רבי אלעזר [המבואר לעיל בדף נ], וללמוד מכאן, שפר זה נחשב לגמרי כקרבן יחיד של כהן גדול, והוא עושה בו תמורה.

אולם דחו זאת ואמרו, שאפשר שבאמת פר זה נחשב כפר של כל הכהנים, וכולם מתכפרים בו כפרה גמורה, אלא שגזרת הכתוב היא, שכהן גדול מביא את הפר, שהפקירה תורה את ממונו שיקנה בו הפר לכל הכהנים.

^א נראה לי, דבין רבי יהודה ובין רבנן, גמרי מ"ככל חקת הפסח", ובהא סברא פליגי, דתנא קמא סבר "ככל חקת פסח", ראשון אין דוחה טומאה אלא ברוב ציבור, אבל במיעוט ציבור נדחה מפני הטומאה, אף פסח שני. ורבי יהודה סבר הכי קאמר, מה פסח ראשון אין בטל לגמרי, אף פסח שני ... אבל יש פירוש בפסחים, שמוגה בהם, דבמועדו גמרי בגזירה שוה, וכן נמצא בספרי "כי קרבן ה' לא הקריב במועדו" בא הכתוב ולימד על פסח שני שדוחה את השבת, או ידחה את הטומאה, אמרת כל עצמו אינו בא אלא בשביל הטומאה, וסתמא כרבנן ... עוד נראה לקיים הכל, דהא דדחי שבת נפקא לן מ"ככל חוקת" ומ"במועדו", דאי מ"ככל חוקת", איכא למימר ... ואי מ"במועדו" איכא למימר ... להכי צריכי תרוייהו, ובא זה ולימד על זה, ובא זה ולימד על זה. מיהו לרבי נתן מכלל חוקת לחודיה נפקא. [תוס'].